

31992L0051

24.7.1992

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 209/25

SMERNICA RADY 92/51/EHS

z 18. júna 1992

o druhom všeobecnom systéme uznávania odborného vzdelania a prípravy, ktorou sa dopĺňa smernica 89/48/EHS

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, a najmä na jej články 49, 57 ods. 1 a článok 66,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾, v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽²⁾,

so zreteľom na názor Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

(1) keďže v súlade s článkom 8a zmluvy zahŕňa vnútorný trh oblasť bez vnútorných hraníc a keďže v súlade s článkom 3 písm. c) zmluvy predstavuje odstránenie prekážok voľného pohybu osôb a služieb medzi členskými štátmi jeden z cieľov spoločenstva; keďže pre štátnych príslušníkov členských štátov to znamená najmä možnosť vykonávať povolanie, či už ako samostatne zárobkovo činná osoba, alebo ako zamestnanec v inom členskom štáte než v tom, v ktorom získali svoju odbornú kvalifikáciu;

(2) keďže pri tých povolaniach, na ktorých vykonávanie spoločenstvo nestanovilo potrebnú minimálnu úroveň kvalifikácie, si členské štáty vyhradzujú možnosť určenia tejto úrovne, aby sa zabezpečila kvalita služieb poskytovaných na ich území; keďže však nemusia, bez porušenia svojich záväzkov stanovených v článkoch 5, 48, 52 a 59 zmluvy, vyžadovať od štátneho príslušníka iného členského štátu získanie tých kvalifikácií, ktoré všeobecne určujú len odkazom na kvalifikácie vydané v rámci ich vlastných vnútroštátnych systémov vzdelávania a prípravy tam, kde daná osoba už získala úplnú kvalifikáciu alebo jej časť v inom členskom štáte; keďže v dôsledku toho ktorýkoľvek hostiteľský členský štát, v ktorom je dané povolanie regulované, musí vziať do úvahy kvalifikácie získané v inom členskom štáte a určiť, či tieto kvalifikácie zodpovedajú kvalifikáciám, ktoré daný štát vyžaduje;

(3) keďže smernica Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho

vzdelania, udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov ⁽⁴⁾, uľahčuje splnenie týchto záväzkov; keďže sa však táto smernica obmedzuje na vyššie vzdelávanie;

(4) keďže na uľahčenie vykonávania všetkých týchto odborných činností, ktoré v hostiteľskom štáte závisia od ukončenia určitého stupňa vzdelávania a prípravy, by sa mal zaviesť druhý všeobecný systém, ktorý by dopĺňal prvý;

(5) keďže tento doplňujúci všeobecný systém musí byť založený na rovnakých zásadách a musí obsahovať primerane rovnaké pravidlá ako pôvodný všeobecný systém;

(6) keďže táto smernica nie je uplatniteľná na tie regulované povolania, ktoré sú pokryté špecifickými smernicami, ktoré sa zaoberajú najmä zavedením vzájomného uznávania kurzov odbornej prípravy, absolvovaných pred vstupom do profesionálneho života;

(7) keďže ani jedno nie je uplatniteľné a tieto činnosti sú navyše opísané špecifickými smernicami zameranými predovšetkým na zavedenie uznávania technických schopností založených na praxi získanej v inom členskom štáte; keďže niektoré z týchto smerníc sa uplatňujú len na vykonávanie činností formou samostatne zárobkovej činnosti; keďže na zaistenie toho, aby výkon takýchto činností v pozícii zamestnanca nepatrí do pôsobnosti tejto smernice, a keďže výkon tej istej činnosti by podliehal rôznym právnym úpravám uznávania, závislým od toho, či sa vykonávala formou samostatne zárobkovej činnosti alebo zamestnancom, mali by byť tieto smernice uplatniteľné na osoby vykonávajúce dotknuté činnosti ako zamestnané osoby;

(8) keďže doplňujúci všeobecný systém sa vôbec nedotýka uplatňovania článku 48 ods. 4 a článku 55 zmluvy;

(9) keďže tento doplňujúci systém musí zahŕňať stupne vzdelávania a prípravy nepokryté pôvodným všeobecným systémom, najmä tie, ktoré zodpovedajú inému postredoškolskému vzdelávaniu a príprave alebo inému rovnocennému vzdelávaniu a príprave, alebo tie, ktoré zodpovedajú

(1) Ú. v. ES C 263, 16.10.1989, s. 1 a

Ú. v. ES C 217, 1.9.1990, s. 4.

(2) Ú. v. ES C 149, 18.6.1990, s. 149

a Ú. v. ES C 150, 15.6.1992.

(3) Ú. v. ES C 75, 26.3.1990, s. 11.

(4) Ú. v. ES L 19, 24.1.1989, s. 16.

- dlhodobému alebo krátkodobému stredoškolskému štúdiu, najmä doplnenému o odbornú prípravu a prax;
- (10) keďže vo väčšine členských štátov si vykonávanie daných regulovaných povolání vyžaduje buď absolvovanie veľmi krátkej odbornej prípravy, alebo určité osobné vlastnosti, prípadne obyčajné všeobecné znalosti, normálne mechanizmy uznávania podľa tejto smernice môžu byť mimoriadne zložité; keďže v takýchto prípadoch by mali existovať predpisy na zjednodušenie týchto mechanizmov;
- (11) keďže by sa mal tiež vziať do úvahy systém odbornej prípravy vo Veľkej Británii, ktorého štandardy pre stupne vykonávania všetkých odborných činností sú uvedené v National Framework of Vocational Qualifications (Národnom zozname odborných kvalifikácií);
- (12) keďže v niektorých členských štátoch existuje pomerne málo regulovaných povolání; avšak príprava na povolania, ktoré nie sú regulované, sa môže špecificky zamerať na výkon takých povolání so štruktúrou a stupňom prípravy, ktoré sú sledované alebo schvalované príslušnými orgánmi daného členského štátu; keďže toto poskytuje záruky rovnocenné so zárukami poskytnutými v súvislosti s regulovaným povoláním;
- (13) keďže príslušné orgány hostiteľského členského štátu by mali mať možnosť určovať, v zmysle príslušných ustanovení práva spoločenstva, podrobné pravidlá potrebné na zavedenie adaptačného obdobia a skúšky spätosti;
- (14) keďže pokrýva dva stupne vzdelávania a prípravy a keďže pôvodný všeobecný systém pokrýva tretí stupeň, dopĺňujúci všeobecný systém musí stanoviť, či a za akých podmienok osoba, ktorá nadobudla určitý stupeň vzdelania a prípravy, môže vykonávať v inom členskom štáte povolanie, na ktoré je kvalifikácia regulovaná na inom stupni;
- (15) keďže na vykonávanie určitých povolání si niektoré členské štáty vyžadujú vlastníctvo diplomu v zmysle smernice 89/48/EHS, zatiaľ čo sa pri tom istom povolání v iných členských štátoch vyžaduje absolvovanie odborného vzdelávania a prípravy s odlišnou štruktúrou; keďže niektoré druhy vzdelávania a prípravy, i keď nejde o postredoškolské vzdelávanie minimálnej dĺžky v zmysle tejto smernice, i tak vedú k porovnateľnej odbornej úrovni a pripravujú osobu na podobné povinnosti a činnosti; keďže takéto vzdelávanie a príprava by mali byť zaradené do rovnakej kategórie ako tie, ktoré sú doložené diplomom; keďže takéto vzdelávanie a príprava sú veľmi rôznorodé a ich klasifikácia sa dá dosiahnuť iba na základe vytvorenia zoznamu príslušných študijných odborov; keďže takáto klasifikácia by v prípade potreby stanovovala uznávanie
- rovnocennosti medzi takýmto vzdelávaním a prípravou a tým, ktoré pokrýva smernica 89/48/EHS; keďže niektoré regulované vzdelávanie a príprava by sa tiež mali zaradiť na úroveň diplomov uvedených v druhom zozname;
- (16) keďže vzhľadom na neustále sa meniacu organizáciu odbornej prípravy by mal existovať postup na zmenu a doplnenie týchto zoznamov;
- (17) keďže pokrýva povolania, ktorých vykonávanie závisí od získania kvalifikácie druhého stupňa odborným alebo učňovským vzdelaním a odbornou prípravou a všeobecne si vyžaduje manuálne zručnosti, dopĺňujúci všeobecný systém musí tiež zabezpečovať uznávanie takýchto kvalifikácií dokonca aj vtedy, ak boli získané iba odbornou prácou v členskom štáte, ktorý takéto povolania nereguluje;
- (18) keďže cieľom tohto všeobecného systému, rovnako ako prvého všeobecného systému, je odstrániť prekážky pri začatí a vykonávaní regulovaných povolání; keďže práca vykonávaná podľa rozhodnutia Rady 85/368/EHS zo 16. júla 1985 o porovnateľnosti kvalifikácií získaných odborným vzdelávaním medzi členskými štátmi Európskeho spoločenstva ⁽¹⁾, pričom sa sleduje iný cieľ než odstránenie právnych prekážok voľného pohybu, najmä tých, ktoré zlepšujú priehľadnosť na trhu práce, sa musia využiť tam, kde je to vhodné pri uplatňovaní tejto smernice, najmä tam, kde môžu poskytnúť informácie o predmete, obsahu a dĺžke odbornej prípravy;
- (19) keďže profesijné organizácie a profesijné zariadenia pre odborné vzdelávanie a prípravu by mali tam, kde je to vhodné, byť oslovené alebo vhodne zapojené do rozhodovacieho procesu;
- (20) keďže rovnako ako pôvodný systém je tento systém posilnením práva štátneho príslušníka spoločenstva využívať svoje odborné zručnosti v ktoromkoľvek členskom štáte a doplnia a posilňuje jeho právo získať takéto zručnosti, kdekolvek si to želá;
- (21) keďže by sa mali tieto dva systémy po určitom období uplatnenia vyhodnotiť, aby sa ukázalo, nakoľko sú účinné, a najmä ako sa oba dajú zdokonaľiť,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 199, 31.7.1985, s. 56.

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

Definície

Článok 1

Na účely tejto smernice sa budú používať nasledujúce definície:

a) *diplom*: akýkoľvek doklad o vzdelaní a odbornej príprave alebo akýkoľvek súbor takýchto dokladov:

— ktorý bol udelený príslušným orgánom v členskom štáte v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení tohto štátu,

— ktorý dokazuje, že jeho držiteľ úspešne ukončil:

i) iný postredoškolský kurz než ten, ktorý je uvedený v druhej zarážke článku 1 písm. a) smernice 89/48/EHS, trvajúci aspoň jeden rok alebo v zodpovedajúcej dĺžke popri zamestnaní, pričom jednou z podmienok prijatia je spravidla úspešné ukončenie stredoškolského štúdia požadovaného na prijatie na univerzitu alebo vyššie vzdelávanie, ako aj odborná príprava, ktorá sa môže požadovať okrem tohto postredoškolského štúdia;

ii) jeden zo študijných odborov a odbornú prípravu uvedenú v prílohe C a ktorý:

— potvrdzuje, že jeho absolvent má odbornú kvalifikáciu požadovanú na začatie alebo vykonávanie regulovaného povolania v danom členskom štáte,

za predpokladu, že vzdelávanie a odborná príprava doložené týmto dokladom boli získané najmä v spoločenstve alebo mimo spoločenstva vo vzdelávacích ustanovizniach poskytujúcich vzdelávanie a odbornú prípravu v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení členského štátu alebo ak má jeho držiteľ trojročnú odbornú prax potvrdenú členským štátom, ktorý uznal doklad z tretej krajiny o vzdelaní a odbornej príprave.

Nasledujúce sa považuje za rovnaký doklad ako diplom podľa prvého pododseku: akýkoľvek doklad o vzdelaní a odbornej príprave alebo súbor takýchto dokladov udelený príslušným orgánom v členskom štáte, ak je udelený po úspešnom ukončení vzdelávania a odbornej prípravy získaných v spoločenstve a uznaných príslušným orgánom v členskom štáte za rovnocenný stupeň a ak priznáva rovnaké práva na začatie a vykonávanie regulovaného povolania v tomto členskom štáte;

b) *osvedčenie*: akýkoľvek doklad o vzdelávaní a odbornej príprave alebo súbor takýchto dokladov:

— ktoré bolo udelené príslušným orgánom v členskom štáte a určené v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení tohto štátu,

— ktoré potvrdzuje, že jeho držiteľ po absolvovaní stredoškolského štúdia ukončil:

iný študijný odbor alebo odbornú prípravu, než je uvedené v písmene a), zabezpečený inštitúciou vzdelávania alebo odbornej prípravy alebo v zamestnaní, prípadne kombináciou vzdelávania a odbornej prípravy v inštitúcii vzdelávania alebo odbornej prípravy a v zamestnaní, doplnených tam, kde je to vhodné, skúšobnou alebo odbornou praxou požadovanou ako dodatok tohto štúdia,

alebo skúšobnú či odbornú prax požadovanú okrem tohto stredoškolského štúdia, alebo

— ktorý potvrdzuje, že jeho držiteľ po stredoškolskom štúdiu technického alebo odborného charakteru ukončil tam, kde je to nevyhnutné,

buď študijný odbor, alebo odbornú prípravu, uvedenú v predchádzajúcej zarážke,

alebo skúšobnú či odbornú prax požadovanú ako dodatok tohto štúdia technického alebo odborného charakteru a

— ktorý potvrdzuje, že jeho držiteľ má odbornú kvalifikáciu potrebnú na začatie alebo vykonávanie regulovaného povolania v tomto členskom štáte,

za predpokladu, že vzdelávanie a odborná príprava, potvrdené týmto dokladom, sa získali najmä v spoločenstve alebo mimo spoločenstva vo vzdelávacích ustanovizniach, ktoré zabezpečujú vzdelávanie a odbornú prípravu v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členského štátu, alebo že tento držiteľ má dvojročnú odbornú prax potvrdenú členským štátom, ktorý uznal doklad tretieho štátu o vzdelaní a odbornej príprave.

Nasledujúce sa posudzuje rovnako ako osvedčenie v zmysle prvého pododseku: akýkoľvek doklad o vzdelaní a odbornej príprave alebo súbor takýchto dokladov udelených príslušným orgánom členského štátu po úspešnom ukončení vzdelávania a odbornej prípravy, získaných v spoločenstve a uznaných príslušným orgánom členského štátu za rovnocenný stupeň, ak priznáva rovnaké práva, pokiaľ ide o začatie alebo vykonávanie regulovaného povolania v tomto členskom štáte;

- c) *potvrdenie o odbornej spôsobilosti*: akýkoľvek doklad o kvalifikácii:
- zabezpečuje, že jej členovia rešpektujú pravidlá profesionálneho správania, ktoré predpisuje, a
 - potvrdzujúci vzdelanie a odbornú prípravu, ktoré netvoria súčasť súboru predstavujúceho diplom, podľa smernice 89/48/EHS, prípadne diplom alebo osvedčenie podľa tejto smernice, alebo
 - udelený po posúdení osobných kvalít, zručností alebo vedomostí, ktoré považuje za nevyhnutné na výkon povolania orgán príslušný podľa ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členského štátu bez toho, aby požadoval doklady o predchádzajúcom vzdelávaní a odbornej príprave;
- d) *hostiteľský členský štát*: ktorýkoľvek členský štát, v ktorom štátny príslušník členského štátu požiada o povolenie na vykonávanie povolania regulovaného v tomto členskom štáte, inom než je štát, v ktorom štátny príslušník získal doklad o vzdelaní a odbornej príprave alebo potvrdenie o odbornej spôsobilosti, alebo kde prvýkrát začal vykonávať dané povolanie;
- e) *regulované povolanie*: regulovaná odborná činnosť alebo rozsah činností, ktoré tvoria toto povolanie v členskom štáte;
- f) *regulovaná odborná činnosť*: odborná činnosť, ktorej začatie alebo vykonávanie, alebo jeden zo spôsobov jej vykonávania v členskom štáte sú priamo alebo nepriamo podmienené v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vlastníctvom dokladu o vzdelaní a odbornej príprave alebo potvrdením o odbornej spôsobilosti. Najmä nasledujúce predstavuje spôsob vykonávania regulovanej odbornej činnosti:
- vykonávanie činnosti na základe profesijného titulu, ktorý je vyhradený držiteľom dokladov o vzdelaní a odbornej príprave alebo o odbornej spôsobilosti v zmysle ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení,
 - vykonávanie odbornej činnosti týkajúcej sa zdravia, pokiaľ je odmeňovanie a/alebo náhrada za takúto činnosť v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho sociálneho zabezpečenia podmienená vlastníctvom dokladu o vzdelaní a odbornej príprave alebo potvrdením o odbornej spôsobilosti.
- Tam, kde neplatí prvý pododsek, mala by sa odborná činnosť považovať za regulovanú odbornú činnosť vtedy, ak ju vykonávajú členovia asociácie alebo organizácie, ktorej cieľom je najmä zvyšovanie a udržiavanie vysokej úrovne v danej odbornej oblasti a ktorá je v tomto zmysle uznávaná členským štátom osobitnou formou a:
- udeľuje doklad o vzdelaní a odbornej príprave svojim členom,
 - zabezpečuje, že jej členovia rešpektujú pravidlá profesionálneho správania, ktoré predpisuje, a
 - prisudzuje im právo používať profesijný titul alebo označenie a využívať status zodpovedajúci tomuto vzdelaniu a odbornej príprave.
- Kedykoľvek členský štát poverí uznávaním, uvedeným v druhom pododseku, asociáciu alebo organizáciu, ktorá spĺňa podmienky tohto pododseku, bude o tom informovať Komisiu;
- g) *regulované vzdelávanie* a odborná príprava: akékoľvek vzdelávanie a odborná príprava, ktoré:
- je špecificky zamerané na vykonávanie daného povolania a
 - pozostáva zo štúdií alebo štúdií doplneného, tam, kde je to vhodné, odbornou prípravou alebo skúšobnou a odbornou praxou, ktorých úroveň a štruktúra sú určené ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení daného členského štátu alebo ktoré sleduje alebo schvaľuje orgán určený na tento účel;
- h) *odborná prax*: skutočné a zákonné vykonávanie daného povolania v členskom štáte;
- i) *adaptačné obdobie*: vykonávanie regulovaného povolania v hostiteľskom členskom štáte pod dohľadom kvalifikovaného člena tohto povolania, také obdobie praxe pod dohľadom býva prípadne sprevádzané ďalším vzdelávaním a odbornou prípravou. Toto obdobie praxe pod dohľadom by malo byť predmetom hodnotenia. Podrobné pravidlá upravujúce adaptačné obdobie a jeho hodnotenie budú stanovené príslušnými orgánmi hostiteľského členského štátu.
- Status priznaný hostiteľským členským štátom osobe, ktorá vykonáva prax pod dohľadom, najmä vo veci práva na pobyt, ale aj záväzkov, sociálnych práv a výhod, príspevkov a odmeňovania, bude stanovený príslušným orgánom tohto členského štátu v súlade s uplatniteľným právom spoločenstva;
- j) *skúška spôsobilosti*: test obmedzený na odborné vedomosti žiadateľa, vypracovaný príslušnými orgánmi hostiteľského štátu s cieľom zhodnotiť schopnosť žiadateľa vykonávať regulované povolanie v tomto členskom štáte.
- Na povolenie vykonať túto skúšku vypracujú príslušné orgány zoznam predmetov, ktoré na základe porovnania vzdelania a odbornej prípravy požadovaného v členskom štáte s tým,

ktoré žiadateľ získal, nie sú zahrnuté v doklade o vzdelaní a odbornej príprave, ktorý vlastní žiadateľ. Tieto predmety môžu zahŕňať teoretické vedomosti a praktické zručnosti požadované na výkon daného povolania.

Skúška spôsobilosti berie do úvahy skutočnosť, že žiadateľ je v členskom štáte pôvodu alebo v členskom štáte, odkiaľ prihádza, kvalifikovaným odborníkom. Skúška by mala obsahovať predmety vybrané z tých, ktoré sú uvedené v zozname v druhom pododseku a ktorých znalosť je nevyhnutná na výkon povolania v hostiteľskom členskom štáte. Skúška môže zahŕňať tiež vedomosti o profesijných pravidlách uplatniteľných na dané činnosti v hostiteľskom členskom štáte. Podrobnosti o vykonaní skúšky spôsobilosti by mali byť určené príslušnými orgánmi tohto štátu.

Status žiadateľa v hostiteľskom členskom štáte, ktorý sa chce pripraviť na skúšku spôsobilosti v tomto štáte, bude stanovený príslušnými orgánmi tohto štátu v súlade s uplatniteľným právom spoločenstva.

KAPITOLA II

Rozsah

Článok 2

Táto smernica sa vzťahuje na všetkých štátnych príslušníkov členského štátu, ktorí chcú vykonávať regulované povolanie v hostiteľskom členskom štáte ako samostatne zárobkovo činné osoby alebo ako zamestnanci.

Táto smernica sa nevzťahuje na žiadne z povolaní, ktoré sú predmetom osobitnej smernice, upravujúcej postup vzájomného uznávania diplomov členských štátov, alebo činností zahrnutých v smernici uvedenej v prílohe A.

Smernice v prílohe B sa budú vzťahovať na výkon povolaní uvedených v týchto smerniciach ako zamestnanci.

KAPITOLA III

System uznávania tam, kde hostiteľský členský štát vyžaduje diplom v zmysle tejto smernice alebo smernice 89/48/EHS

Článok 3

Bez toho, aby bola dotknutá smernica 89/48/EHS tam, kde je v hostiteľskom členskom štáte vykonávanie regulovaného

povolania podmienené vlastníctvom diplomu, ako je to uvedené v tejto smernici alebo v smernici 89/48/EHS, nesmie príslušný orgán na základe nedostatočných kvalifikácií odmietnuť povolenie štátnemu príslušníkovi členského štátu na výkon tohto povolania za rovnakých podmienok, ktoré platia pre vlastných štátnych príslušníkov:

- a) ak je žiadateľ držiteľom diplomu, ako je to definované v tejto smernici alebo v smernici 89/48/EHS, vyžadovaného v inom členskom štáte na vykonávanie daného povolania na jeho území, pričom bol tento diplom udelený v členskom štáte, alebo
- b) ak žiadateľ vykonával dané povolanie na plný úväzok počas dvoch rokov alebo v rovnocennom období popri zamestnaní počas predchádzajúcich 10 rokov v inom členskom štáte, ktorý nereguluje toto povolanie v zmysle článku 1 písm. e) a prvého pododseku článku 1 písm. f) tejto smernice alebo článku 1 písm. c) a prvého pododseku článku 1 písm. d) smernice 89/48/EHS, a vlastní doklad o vzdelaní a odbornej príprave, ktorý:
 - bol udelený príslušným orgánom v členskom štáte stanoveným podľa ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení tohto štátu a
 - potvrdzuje, že tento držiteľ úspešne ukončil iné postredoškolské štúdium než to, ktoré je uvedené v druhej zarážke článku 1 písm. a) smernice 89/48/EHS, trvajúce najmenej jeden rok, alebo v rovnocennej dĺžke popri zamestnaní, kde je jednou z podmienok vstupu spravidla úspešné ukončenie stredoškolského štúdia požadovaného na prijatie na univerzitu alebo na vysokú školu, tak ako aj odbornú prípravu, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto štúdia,
 - alebo potvrdzuje regulované vzdelanie a odbornú prípravu, uvedené v prílohe D, a
 - pripravuje držiteľa na výkon svojho povolania.

Avšak dvojročná odborná prax uvedená vyššie sa nemusí vyžadovať tam, kde sa doklad o vzdelaní a odbornej príprave, ktorý vlastní žiadateľ a ktorý je uvedený v tomto bode, udeľuje po ukončení regulovaného vzdelávania a odbornej prípravy.

Nasledujúce sa bude posudzovať rovnako ako doklad o vzdelaní a odbornej príprave, ktorý je opísaný v prvom pododseku tohto bodu: akýkoľvek doklad o vzdelaní a odbornej príprave alebo súbor takýchto dokladov udelený príslušným orgánom členského štátu, po ukončení vzdelania a odbornej prípravy získaných v spoločenstve a uznaných týmto členským štátom za rovnocenný, za predpokladu, že ostatné členské štáty a spoločenstvo boli o tomto uznaní informovaní.

Odlišne od prvého pododseku tohto článku hostiteľský členský štát nie je povinný použiť tento článok tam, kde je vykonávanie regulovaného povolania podmienené vlastníctvom diplomu, tak ako je to uvedené v smernici 89/48/EHS, a kde je jednou z podmienok jeho vydania ukončenie štúdia dlhšieho než štyri roky.

Článok 4

1. Bez ohľadu na článok 3 môže hostiteľský členský štát od žiadateľa požadovať tiež:

a) aby poskytol doklad o odbornej praxi tam, kde je dĺžka vzdelávania a odbornej prípravy potrebná na podporu jeho žiadosti, ako sa uvádza v bodoch a) a b) prvého pododseku článku 3, minimálne o rok kratšia, než požaduje hostiteľský členský štát. V takom prípade nesmie obdobie požadovanej odbornej praxe prekročiť:

- dvojnásobok schodku v dĺžke vzdelania a odbornej prípravy tam, kde tento schodok zodpovedá postredoškolskému štúdiu a/alebo obdobiu skúšobnej praxe vykonávanej pod kontrolou a dohľadom odborníka a končiacej skúškou,
- schodok v odbornej praxi získanej za pomoci kvalifikovaného člena daného povolania.

V prípade diplomov v zmysle druhého pododseku článku 1 písm. a) sa určí dĺžka vzdelávania a odbornej prípravy uznávaných za rovnocennú úroveň ako pri vzdelávaní a odbornej príprave definovaných v prvom pododseku článku 1 písm. a).

Tam, kde sa uplatnia tieto ustanovenia, zváži sa odborná prax uvedená v písm. b) prvého pododseku článku 3.

Požadovaná odborná prax nesmie v žiadnom prípade prekročiť štyri roky.

Odborná prax sa však nesmie vyžadovať od žiadateľa, držiteľa diplomu potvrdzujúceho ukončenie postredoškolského štúdia, ako je to uvedené v druhej zarážke článku 1 písm. a) alebo diplomu podľa článku 1 písm. a) smernice 89/48/EHS, ktorý chce vykonávať svoje povolanie v hostiteľskom členskom štáte, vyžadujúcim si vlastníctvo diplomu potvrdzujúceho absolvovanie jedného zo študijných odborov a odbornej prípravy, ako je to uvedené v prílohe C;

b) aby absolvoval adaptačné obdobie nepresahujúce tri roky alebo vykonal skúšku spôsobilosti tam, kde:

- sa teoretické a/alebo praktické učivo zahrnuté vo vzdelávaní a odbornej príprave, ktoré získal tak, ako je stanovené v písmenách a) alebo b) prvého pododseku článku 3, výrazne líšia od tých, ktoré sú zahrnuté v diplome, ako je

definované v tejto smernici alebo v smernici 89/48/EHS, a vyžadujú sa v hostiteľskom členskom štáte, alebo

- v prípade uvedenom v písmene a) prvého pododseku článku 3 povolanie regulované v hostiteľskom členskom štáte, zahŕňajúce jednu alebo viac regulovaných odborných činností, ktoré netvorí súčasť tohto povolania regulovaného v tom členskom štáte, odkiaľ žiadateľ pochádza alebo prichádza, a ak rozdiel zodpovedá špecifickému vzdelaniu a odbornej príprave požadovaným v hostiteľskom členskom štáte, zahŕňajúcim teoretické a/alebo praktické učivo, ktoré sa výrazne líši od toho, ktoré je zahrnuté v diplome, ako uvádza táto smernica alebo smernica 89/48/EHS, ktorý predkladá žiadateľ, alebo
- v prípade uvedenom v písmene b) prvého pododseku článku 3, keď regulované povolanie v hostiteľskom členskom štáte zahŕňa jednu alebo viac regulovaných odborných činností, ktoré netvorí súčasť povolania vykonávaného žiadateľom v tom členskom štáte, odkiaľ pochádza alebo prichádza, a tento rozdiel zodpovedá špecifickému vzdelaniu a odbornej príprave požadovaným v hostiteľskom členskom štáte a zahŕňa teoretické a/alebo praktické učivo, ktoré sa značne líši od toho, ktoré je zahrnuté v dokladoch o vzdelaní a odbornej príprave predložených žiadateľom.

Ak hostiteľský členský štát využije túto možnosť, musí žiadateľovi poskytnúť právo vybrať si medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti. Tam, kde hostiteľský členský štát, ktorý vyžaduje diplom podľa smernice 89/48/EHS alebo tejto smernice, chce využiť výnimku z práva žiadateľa vybrať si, mal by použiť postup stanovený v článku 14.

Použitím výnimky z druhého pododseku tohto bodu si hostiteľský členský štát môže vyhradiť právo výberu medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti, ak

- ide o povolanie, ktorého vykonávanie si vyžaduje presnú znalosť vnútroštátneho práva, a v súvislosti s tým poskytovanie poradenstva a/alebo pomoci predstavuje základnú a trvalú črtu odbornej činnosti alebo
- kde hostiteľský členský štát podmieňuje prístup k povolaniu alebo k jeho vykonávaniu vlastníctvom diplomu, ako je definované v smernici 89/48/EHS, kde jednou z podmienok jeho udelenia je ukončenie postredoškolského štúdia trvajúceho viac ako tri roky alebo rovnocennú dobu popri zamestnaní a žiadateľ má buď diplom, ako je definované v tejto smernici, alebo doklad o vzdelaní a odbornej príprave podľa písmena b) prvého pododseku článku

3, ktorý nie je zahrnutý v článku 3 písm. b) smernice 89/48/EHS.

2. Avšak hostiteľský členský štát nemôže uplatňovať ustanovenia odsekov 1 písm. a) a b) kumulatívne.

KAPITOLA IV

Systém uznávania tam, kde si hostiteľský členský štát vyžaduje vlastníctvo diplomu a žiadateľ je držiteľom osvedčenia alebo získal zodpovedajúce vzdelanie a odbornú prípravu

Článok 5

Tam, kde je v hostiteľskom členskom štáte začatie alebo vykonávanie regulovaného povolania podmienené vlastníctvom diplomu, príslušný orgán nesmie pre nedostatočnú kvalifikáciu odmietnuť štátnemu príslušníkovi členského štátu povolenie vykonávať toto povolanie za rovnakých podmienok, aké platia na jeho vlastných štátnych príslušníkov:

- a) ak žiadateľ vlastní osvedčenie vyžadované v inom členskom štáte na výkon rovnakého povolania na svojom území, ako napr. osvedčenie vydané v niektorom členskom štáte, alebo
- b) ak žiadateľ vykonával rovnaké povolanie na plný úväzok dva roky počas predchádzajúcich desiatich rokov v inom členskom štáte, ktorý toto povolanie nereguluje, v súlade s článkom 1 písm. e) a prvým pododsekom článku 1 písm. f) a vlastní doklad o vzdelaní a odbornej príprave:

— ktorý bol vydaný príslušným orgánom členského štátu na to povereným v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení tohto štátu a

— ktorý potvrdzuje, že držiteľ po ukončení stredoškolského štúdia absolvoval:

buď odborné vzdelávanie, alebo prípravu, iné než štúdium uvedené v písmene a), zabezpečené inštitúciou pre vzdelávanie a odbornú prípravu alebo v zamestnaní, prípadne ich kombináciou, doplnené tam, kde je to vhodné, skúšobnou alebo odbornou praxou, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto študijného odboru,

alebo skúšobnú či odbornú prax, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto stredoškolského štúdia, alebo

— ktorý potvrdzuje, že držiteľ po ukončení stredoškolského štúdia technického alebo odborného charakteru ukončil tam, kde je to potrebné,

buď študijný odbor, alebo odbornú prípravu, ako je uvedené v predchádzajúcej zarážke,

alebo obdobie skúšobnej či odbornej praxe, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto stredoškolského štúdia technického alebo odborného charakteru, a

— ktorý pripravil svojho držiteľa na vykonávanie tohto povolania.

Avšak dvojročná odborná prax uvedená vyššie sa nemusí vyžadovať v prípade, že žiadateľovi má doklad o vzdelaní a odbornej príprave opísaný v tomto bode, ktorý mu bol udelený po dokončení regulovaného vzdelávania a odbornej prípravy.

Napriek tomu môže hostiteľský členský štát vyžadovať od žiadateľa, aby absolvoval adaptačné obdobie nepresahujúce tri roky alebo aby vykonal skúšku spôsobilosti. Hostiteľský členský štát musí žiadateľovi poskytnúť právo vybrať si medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti.

Tam, kde mieni hostiteľský členský štát zaviesť výnimky z práva žiadateľa vybrať si, platí postup stanovený v článku 14.

KAPITOLA V

Systém uznávania tam, kde hostiteľský členský štát vyžaduje vlastníctvo osvedčenia

Článok 6

Tam, kde hostiteľský členský štát podmieňuje výkon regulovaného povolania vlastníctvom osvedčenia, nesmie príslušný orgán z dôvodu nedostačujúcej kvalifikácie odmietnuť povoliť štátnemu príslušníkovi členského štátu vykonávať toto povolanie za rovnakých podmienok, aké platia pre jeho vlastných štátnych príslušníkov:

a) ak je žiadateľ držiteľom diplomu, v súlade s touto smernicou alebo smernicou 89/48/EHS, alebo vlastníkom osvedčenia vyžadovaného v inom členskom štáte na výkon tohto povolania na svojom území a takýto diplom bol udelený v inom členskom štáte alebo

b) ak žiadateľ vykonával toto povolanie na plný úväzok počas dvoch rokov alebo v rovnocennom období na čiastočný úväzok počas predchádzajúcich desiatich rokov v inom členskom štáte, ktorý toto povolanie v zmysle článku 1 písm. e) a prvého

pododseku článku 1 písm. f) nereguluje, a ak vlastní doklad o vzdelaní a odbornej príprave:

— ktorý bol vydaný príslušným orgánom v členskom štáte, určeným v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení tohto štátu, a

— ktorý potvrdzuje, že jeho držiteľ úspešne ukončil iné postredoškolské štúdium než to, ktoré je opísané v druhej zarážke článku 1 písm. a) smernice 89/48/EHS, trvajúce aspoň jeden rok alebo rovnocennú dobu popri zamestnaní, v ktorom je jednou z podmienok prijatia pravidla ukončenie stredoškolského štúdia požadovaného na prijatie na univerzitu alebo vyššie vzdelávanie, ale aj hocikáka odborná príprava, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto postredoškolského štúdia, alebo

— ktorý potvrdzuje, že jeho držiteľ po absolvovaní stredoškolského štúdia ukončil:

buď študijný odbor, alebo odbornú prípravu na dané povolanie, iný než odbory uvedené v písmene a), poskytované vzdelávacou ustanovizňou alebo v zamestnaní, alebo ich kombináciou, doplnený tam, kde je to vhodné, skúšobnou alebo odbornou praxou, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto študijného odboru,

alebo skúšobnú či odbornú prax, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto stredoškolského štúdia, alebo

— ktorý potvrdzuje, že držiteľ po absolvovaní stredoškolského štúdia technického alebo odborného charakteru ukončil tam, kde je to potrebné,

buď študijný odbor, alebo odbornú prípravu na povolanie uvedené v predchádzajúcej zarážke,

alebo obdobie skúšobnej či odbornej praxe, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou takéhoto stredoškolského štúdia technického alebo odborného charakteru, a

— ktorý pripravil držiteľa na vykonávanie tohto povolania.

Avšak dvojročná odborná prax spomenutá vyššie sa nesmie vyžadovať v prípade, že existuje doklad o vzdelaní a odbornej príprave opísaný v tomto bode, ktorý vlastní žiadateľ a ktorý sa udeľuje po ukončení regulovaného vzdelávania a odbornej prípravy;

c) ak žiadateľ, ktorý nemá žiadny diplom, osvedčenie ani iný doklad o vzdelaní a odbornej príprave, v zmysle článku 3 písm. b) alebo písmena b) tohto článku vykonával dané povolanie na plný úväzok tri po sebe nasledujúce roky alebo rovnocenné obdobie na čiastočný úväzok počas predchádzajúcich desiatich rokov v inom členskom štáte, ktorý toto

povolanie nereguluje v zmysle článku 1 písm. e) a prvého pododseku článku 1 písm. f).

Nasledujúce sa bude považovať za doklad o vzdelaní a odbornej príprave uvedený v písmene b) v prvom pododseku: akýkoľvek doklad o vzdelaní a odbornej príprave alebo súbor takýchto dokladov udelený príslušnými orgánmi v členskom štáte, ak sa udeľuje po ukončení vzdelávania a odbornej prípravy nadobudnutých v spoločenstve a je uznávaný v tomto členskom štáte za rovnocenný, za predpokladu, že ostatné členské štáty a Komisia boli o tomto uznávaní informovaní.

Článok 7

Bez ohľadu na článok 6 môže tiež hostiteľský členský štát od žiadateľa požadovať, aby:

a) absolvoval adaptačné obdobie nepresahujúce dva roky alebo aby vykonal skúšku spôsobilosti, ak sa vzdelávanie a odborná príprava, ktoré získal v súlade s písmenami a) alebo b) prvého pododseku článku 6, týkajú teoretického alebo praktického učiva, podstatne sa odlišujúceho od toho, ktoré je zahrnuté v osvedčení vyžadovanom hostiteľským členským štátom, alebo ak existujú rozdiely v oblastiach činností charakterizovaných v hostiteľskom členskom štáte špecifickým vzdelaním a odbornou prípravou, vzťahujúcimi sa na teoretické alebo praktické učivo, ktoré sa výrazne líši od toho, ktoré je zahrnuté v žiadateľových dokladoch o formálnych kvalifikáciách.

Ak hostiteľský členský štát využije túto možnosť, musí žiadateľovi poskytnúť právo vybrať si medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti. Tam, kde chce hostiteľský členský štát, ktorý vyžaduje osvedčenie, využiť výnimku z práva žiadateľa na výber, uplatní sa postup stanovený v článku 14;

b) podstúpil adaptačné obdobie nepresahujúce dva roky alebo aby sa podrobil skúške spôsobilosti v tom prípade, ak nie je držiteľom diplomu, osvedčenia ani iného dokladu o vzdelaní a odbornej príprave uvedenom v písmene c) prvého pododseku článku 6. Hostiteľský členský štát si môže vyhradiť právo voľby medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti.

KAPITOLA VI

Osobitné systémy uznávania ostatných kvalifikácií

Článok 8

Tam, kde je v hostiteľskom členskom štáte vykonávanie regulovaného povolania podmienené vlastníctvom potvrdenia o odbornej spôsobilosti, nesmie príslušný orgán z dôvodu nedostatočnej

kvalifikácie odmietnuť povoliť štátnemu príslušníkovi členského štátu začať a vykonávať toto povolanie za rovnakých podmienok, aké platia pre jeho vlastných štátnych príslušníkov:

- a) ak má žiadateľ potvrdenie o odbornej spôsobilosti vyžadované v inom členskom štáte na vykonávanie tohto povolania na svojom území a takéto potvrdenie bolo udelené v inom členskom štáte alebo
- b) ak žiadateľ poskytne doklad o kvalifikáciách nadobudnutých v iných členských štátoch

a dáva záruky, najmä v oblasti zdravia, bezpečnosti, ochrany životného prostredia a ochrany spotrebiteľa, rovnocenné tým, ktoré vyžadujú ustanovenia zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení hostiteľského členského štátu.

Ak žiadateľ neposkytne doklad o takejto spôsobilosti alebo kvalifikáciách, platia ustanovenia zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení hostiteľského členského štátu.

Článok 9

Tam, kde hostiteľský členský štát podmieňuje výkon regulovaného povolania nielen vlastníctvom dokladov o vzdelaní potvrdzujúcich všeobecné základné alebo stredné vzdelanie, nesmie príslušný orgán z dôvodov nedostačujúcej kvalifikácie odmietnuť oprávnenie štátneho príslušníka členského štátu na výkon tohto povolania za rovnakých podmienok, aké platia pre jeho vlastných štátnych príslušníkov, ak žiadateľ má formálnu kvalifikáciu udelenú v inom členskom štáte.

Tento doklad o formálnych kvalifikáciách musí byť vydaný príslušným orgánom v členskom štáte, určeným podľa jeho vlastných ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení.

KAPITOLA VII

Iné opatrenia na uľahčenie účinného uplatňovania práva usadiť sa, slobodu poskytovať služby a slobodu pohybu pracovníkov

Článok 10

1. Tam, kde príslušný orgán hostiteľského členského štátu vyžaduje od osôb, ktoré chcú začať vykonávať regulované povolanie, doklad o dobrom mene a dobrej povesti alebo že nebol na nich

vyhlásený konkurz, alebo že nemajú zákaz vykonávať toto povolanie kvôli závažnému odbornému pochybeniu, alebo že nespáchali trestný čin, bude tento štát akceptovať ako dostatočný doklad dokumenty vydané príslušnými orgánmi členského štátu pôvodu alebo členského štátu, odkiaľ cudzí štátny príslušník prichádza, ktoré potvrdzujú splnenie týchto požiadaviek.

Tam, kde príslušné orgány členského štátu pôvodu alebo členského štátu, odkiaľ cudzí štátny príslušník prichádza, nevydávajú doklady spomínané v prvom pododseku, nahradia ich čestným vyhlásením alebo v členských štátoch, kde čestné vyhlásenie neexistuje, slávnostným vyhlásením uskutočneným touto osobou pred príslušným súdnym alebo správnym orgánom, alebo tam kde je to vhodné, pred notárom, prípadne kvalifikovaným profesionálnym orgánom členského štátu pôvodu alebo členského štátu, odkiaľ táto osoba prichádza; tento orgán alebo notár vydá písomné potvrdenie overujúce pravdivosť čestného vyhlásenia alebo slávnostného vyhlásenia.

2. Tam, kde príslušný orgán hostiteľského členského štátu požaduje, aby štátni príslušníci tohto členského štátu, ktorí chcú začať alebo vykonávať regulované povolanie, predložili potvrdenie o fyzickom a duševnom zdraví, tento orgán uzná za dostačujúci doklad predloženie dokladu, ktorý sa požaduje v členskom štáte pôvodu alebo v členskom štáte, odkiaľ cudzí štátny príslušník prichádza.

Tam, kde členský štát pôvodu alebo členský štát, odkiaľ cudzí štátny príslušník prichádza, nemá žiadne požiadavky takého charakteru na tých, ktorí chcú vykonávať dané povolanie, hostiteľský členský štát uzná vyhlásenie vydané príslušným orgánom v tomto štáte, ktoré zodpovedá vyhláseniu vydanému v hostiteľskom členskom štáte.

3. Príslušný orgán hostiteľského členského štátu môže požadovať, aby boli doklady a vyhlásenia uvedené v odsekoch 1 a 2 predložené najneskôr tri mesiace po dátume ich vystavenia.

4. Tam, kde príslušný orgán členského štátu vyžaduje od štátnych príslušníkov členského štátu, ktorí chcú vykonávať regulované povolanie, čestné vyhlásenie alebo slávnostné vyhlásenie a kde formu takejto prisahy alebo vyhlásenia nemôžu použiť štátni príslušníci iných členských štátov, mal by im tento orgán ponúknuť a zabezpečiť vhodnú a rovnocennú formu prisahy alebo vyhlásenia.

Článok 11

1. Príslušné orgány hostiteľských členských štátov uznajú právo štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí spĺňajú podmienky na vykonávanie regulovaných povolání, používať na ich

území profesijný titul hostiteľského členského štátu, zodpovedajúci tomuto povolaniu.

2. Príslušný orgán hostiteľského členského štátu uzná právo štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí spĺňajú podmienky na vykonávanie regulovaného povolania na tomto území, používať ich právoplatné akademické tituly a tam, kde je to vhodné, ich skratky vychádzajúce z členského štátu pôvodu alebo z členského štátu, odkiaľ prichádzajú, v jazyku tohto štátu. Hostiteľský členský štát môže vyžadovať, aby bol tento titul doplnený názvom a miestom organizácie alebo skúšobného orgánu, ktoré ho udelili.

3. Tam, kde je niektoré povolanie regulované v hostiteľskom členskom štáte asociáciou alebo organizáciou uvedenou v článku 1 písm. f), majú štátni príslušníci členských štátov právo používať profesijný titul alebo jeho označenie uznávané touto organizáciou alebo asociáciou iba ako doklad o členstve.

Tam, kde asociácia alebo organizácia podmieňuje členstvo určitými kvalifikačnými požiadavkami, môže ich uplatniť na štátnych príslušníkoch iných členských štátov, ktorí sú držiteľia diplomu v zmysle článku 1 písm. a), osvedčenia v zmysle článku 1 písm. b) alebo dokladu o vzdelaní a odbornej príprave alebo kvalifikácii v zmysle písmena b) prvého pododseku článku 3, písmena b) prvého pododseku článku 5 alebo článku 9 len v súlade s touto smernicou, najmä jej článkami 3, 4 a 5.

Článok 12

1. Hostiteľský členský štát uzná za dostatočné doklady o splnení podmienok stanovených v článkoch 3 až 9 doklady vydané príslušnými orgánmi členských štátov, ktoré daná osoba predloží na podporu svojej žiadosti o povolenie vykonávať dané povolanie.

2. Postup posudzovania žiadosti o vykonávanie regulovaného povolania sa ukončí čo najskôr a výsledok sa oznámi vo forme odôvodneného rozhodnutia príslušného orgánu hostiteľského členského štátu najneskôr do štyroch mesiacov po predložení všetkých dokladov týkajúcich sa danej osoby. Proti tomuto rozhodnutiu alebo proti jeho nevydaniu je prípustný opravný prostriedok na súd v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho práva.

KAPITOLA VIII

Koordináčny postup

Článok 13

1. Členské štáty v priebehu obdobia uvedeného v článku 17 určia príslušné orgány, ktoré sú splnomocnené prijímať žiadosti a vydávať rozhodnutia uvedené v tejto smernici. Budú o nich informovať ostatné členské štáty a Komisiu.

2. Každý členský štát určí osobu zodpovednú za koordináciu činností orgánov uvedených v odseku 1 a bude o nej informovať ostatné členské štáty a Komisiu. Jej úlohou bude podporovať jednotné uplatňovanie tejto smernice na všetky povolania. Tento koordinátor bude členom koordinačnej skupiny vytvorenej pod záštitou Komisie podľa článku 9 ods. 2 smernice 89/48/EHS.

Koordináčna skupina vytvorená podľa vyššie uvedených ustanovení smernice 89/48/EHS bude tiež zodpovedná za:

- uľahčenie zavádzania tejto smernice,
- zhromažďovanie všetkých užitočných informácií na jej uplatňovanie v členských štátoch, najmä informácií, ktoré sa týkajú vytvorenia zoznamu regulovaných povolaní, a o rozdieloch medzi kvalifikáciami udeľovanými v členských štátoch, ktoré by mali príslušným orgánom členských štátov pomáhať pri ich úlohe posudzovania, či existujú podstatné rozdiely.

Táto skupina sa môže radiť s Komisiou o všetkých zmenách existujúceho systému, ktorý sa môže dopĺňať.

3. Členské štáty prijímú opatrenia na poskytovanie potrebných informácií o uznávaní diplomov a osvedčení a o ostatných podmienkach upravujúcich vykonávanie regulovaných povolaní v rámci tejto smernice. Na vykonanie tejto úlohy môže využívať existujúce informačné siete a tam, kde je to vhodné, príslušné profesijné asociácie a organizácie. Komisia vyvinie potrebné podnety na zabezpečenie rozvoja a koordinácie oznamovania o potrebných informáciách.

KAPITOLA IX

Postup pri výnimkách z práva voľby medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti

Článok 14

1. Ak na základe druhej vety druhého pododseku článku 4 ods. 1 písm. b), tretieho pododseku článku 5 alebo druhej vety druhého

hopododseku článku 7 písm. a) navrhne členský štát nepriznať žiadateľom právo volby medzi adaptačným obdobím a skúškou spôsobilosti, ihneď predloží Komisii zodpovedajúci návrh tohto ustanovenia. Zároveň oznámi Komisii dôvody, prečo považuje jeho prijatie za nevyhnutné.

Komisia ihneď oboznámi ostatné členské štáty so všetkými návrhmi, ktoré jej doručia; môže sa o nich tiež poradiť s koordinačnou skupinou uvedenou v článku 13 ods. 2.

2. Bez ohľadu na možnosť Komisie a ostatných členských štátov pripomienkovať takýto návrh môže členský štát prijať tieto ustanovenia iba vtedy, ak Komisia nevydá do troch mesiacov opačné rozhodnutie.

3. Na žiadosť členského štátu alebo Komisie im členské štáty bez prieťahov predložia konečný text každého ustanovenia vyplývajúceho z uplatnenia tohto článku.

4. Zástupca Komisie predloží výboru návrh opatrení, ktoré sa majú prijať. Výbor vydá stanovisko v časovej lehote, ktorú môže určiť podľa stupňa naliehavosti predseda výboru. Názor výboru sa prijme väčšinou stanovenou v článku 148 ods. 2 zmluvy v prípade rozhodnutí, ktoré musí Rada prijať na základe návrhu Komisie. Hlasy zástupcov členských štátov vo výbore sa vážia spôsobom stanoveným v danom článku. Predseda nehlasuje.

5. Komisia prijme opatrenia, ktoré sú bezprostredne uplatniteľné. Avšak ak sa tieto opatrenia nezhodujú s názorom výboru, Komisia ich ihneď postúpi Rade. V takom prípade Komisia odloží obdobie uplatňovania opatrení, na ktorých sa dohodla, o dva mesiace.

6. Rada, konajúca na základe kvalifikovanej väčšiny, môže prijať iné rozhodnutie v lehote uvedenej v predchádzajúcom odseku.

7. Komisia informuje príslušný členský štát o rozhodnutí a tam, kde je to vhodné, uverejní zmenený zoznam v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

KAPITOLA X

Postup pri zmene a doplnení príloh C a D

Článok 15

1. Zoznamy študijných odborov a odbornej prípravy uvedené v prílohách C a D sa môžu meniť na základe odôvodnenej žiadosti ktoréhokolvek členského štátu, adresovanej Komisii. K žiadosti priloží všetky príslušné informácie, a najmä text zodpovedajúcich ustanovení vnútroštátneho práva. Členské štáty predkladajúce žiadosť budú tiež informovať ostatné členské štáty.

2. Komisia preskúma daný študijný odbor a odbornú prípravu a tie, ktoré sú požadované v iných členských štátoch. Komisia overí najmä to, či kvalifikácia nadobudnutá v danom študijnom odbore poskytuje držiteľovi:

— stupeň odborného vzdelania alebo odbornej prípravy na porovnateľne vysokej úrovni, tak aby zodpovedal postredoškolskému štúdiu uvedenému v písmene i) druhej zarážky prvého pododseku článku 1 písm. a),

— podobnú úroveň zodpovednosti a činnosti.

3. Komisii bude pomáhať výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorému bude predsedať zástupca Komisie.

KAPITOLA XI

Iné ustanovenia

Článok 16

Každé dva roky po uplynutí obdobia uvedeného v článku 17 odovzdajú členské štáty Komisii správu o uplatňovaní zavádzaného systému.

Okrem všeobecných poznámok bude táto správa obsahovať aj štatistický súhrn prijatých rozhodnutí a opis hlavných problémov, ktoré vznikli pri uplatňovaní tejto smernice.

Článok 17

1. Členské štáty prijímú do 18. júna 1994 ustanovenia zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení nevyhnutné na to, aby dosiahli súlad s touto smernicou. Ihneď o nich budú informovať Komisiu.

Keď členské štáty prijímú tieto opatrenia, zahrnú odkaz na ne do tejto smernice alebo ich doplnia takýmto odkazom v čase ich úradného uverejnenia. Metódy vytvorenia takéhoto odkazu stanovia členské štáty.

2. Členské štáty predložia Komisii texty hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

Článok 18

Komisia bude informovať Európsky parlament, Radu a Hospodársky a sociálny výbor o pokroku pri uplatňovaní tejto smernice najneskôr päť rokov od dátumu uvedeného v článku 17.

Po uskutočnení všetkých potrebných porád Komisia predloží svoje závery k všetkým zmenám, ktoré je potrebné v tejto smernici uskutočniť. Zároveň Komisia tam, kde to bude vhodné, predloží

návrhy na vylepšenie existujúcich pravidiel v záujme zabezpečenia slobody pohybu, práva usadiť sa a slobody poskytovať služby.

Článok 19

Tato smernica je adresovaná členským štátom.

V Luxemburgu 18. júna 1992

Za Radu

predseda

Vitor MARTINS

PRÍLOHA A

Zoznam smerníc zmiených v druhom pododseku článku 2

1. 64/429/EHS ⁽¹⁾

Smernica Rady zo 7. júla 1964 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb vo výrobných a spracovateľských odvetviach zaradených v ISIC, hlavné skupiny 23 — 40 (Priemysel a remeslá)

64/427/EHS ⁽²⁾

Smernica Rady zo 7. júla 1964, vymedzujúca podrobné ustanovenia o prechodných opatreniach, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb vo výrobných a spracovateľských odvetviach zaradených v ISIC, hlavné skupiny 23 — 40 (Priemysel a remeslá)

2. 68/365/EHS ⁽³⁾

Smernica Rady z 15. októbra 1968 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v potravinárskych odvetviach a vo výrobe nápojov (ISIC, hlavné skupiny 20 a 21)

68/366/EHS ⁽⁴⁾

Smernica Rady z 15. októbra 1968, vymedzujúca podrobné ustanovenia, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v potravinárskych odvetviach a vo výrobe nápojov (ISIC, hlavné skupiny 20 a 21)

3. 64/223/EHS ⁽⁵⁾

Smernica Rady z 25. februára 1964 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti veľkoobchodu

64/224/EHS ⁽⁶⁾

Smernica Rady z 25. februára 1964 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti sprostredkovateľského charakteru v obchode, priemysle a remeslách

64/222/EHS ⁽⁷⁾

Smernica Rady z 25. februára 1964, vymedzujúca podrobné ustanovenia v súvislosti s prechodnými opatreniami, pokiaľ ide o činnosti v oblasti veľkoobchodu a činnosti sprostredkovateľského charakteru v obchode, priemysle a remeslách

4. 68/363/EHS ⁽⁸⁾

Smernica Rady z 15. októbra 1968 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v maloobchode (ISIC, bývalá skupina 612)

68/364/EHS ⁽⁹⁾

Smernica Rady z 15. októbra 1968, vymedzujúca podrobné ustanovenia o prechodných opatreniach, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v oblasti maloobchodu (ISIC, bývalá skupina 612)

5. 70/522/EHS ⁽¹⁰⁾

Smernica Rady z 30. novembra 1970 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v oblasti veľkoobchodu s uhlím a činnosti sprostredkovateľov v oblasti obchodu s uhlím (ISIC, bývalá skupina 6112)

70/523/EHS ⁽¹¹⁾

Smernica Rady z 30. novembra 1970, vymedzujúca podrobné ustanovenia o prechodných opatreniach, pokiaľ ide o činnosti sprostredkovateľského charakteru v oblasti obchodu s uhlím (ISIC, bývalá skupina 6112)

(1) Ú. v. ES 117, 23.7.1964, s. 1880/64.

(2) Ú. v. ES 117, 23.7.1964, s. 1863/64. Zmenené a doplnené smernicou 69/77/EHS (Ú. v. ES L 59, 10.3.1969, s. 8).

(3) Ú. v. ES L 260, 22.10.1968, s. 9.

(4) Ú. v. ES L 260, 22.10.1968, s. 12.

(5) Ú. v. ES 56, 4.4.1964, s. 863/64.

(6) Ú. v. ES 56, 4.4.1964, s. 869/64.

(7) Ú. v. ES 56, 4.4.1964, s. 857/64.

(8) Ú. v. ES L 260, 22.10.1968, s. 1.

(9) Ú. v. ES L 260, 22.10.1968, s. 6.

(10) Ú. v. ES L 267, 10.12.1970, s. 14.

(11) Ú. v. ES L 267, 10.12.1970, s. 18.

6. 74/557/EHS ⁽¹⁾

Smernica Rady zo 4. júna 1974 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb a sprostredkovateľov pôsobiach v oblasti obchodovania s toxickými výrobkami a ich distribúciu

74/556/EHS ⁽²⁾

Smernica Rady zo 4. júna 1974, vymedzujúca podrobné ustanovenia o prechodných opatreniach v oblasti činností súvisiacich s obchodom s toxickými výrobkami a ich distribúciou a činností spojených s používaním týchto výrobkov pri výkone povolania vrátane činností sprostredkovateľského charakteru

7. 68/367/EHS ⁽³⁾

Smernica Rady z 15. októbra 1968 o uplatňovaní slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v sektore osobných služieb (ISIC, bývalá hlavná skupina 85):

1. reštaurácie, kaviarne a pohostinské zariadenia (ISIC, skupina 852);
2. hotely, penzióny, tábory a ostatné ubytovacie zariadenia (ISIC, skupina 853)

68/368/EHS ⁽⁴⁾

Smernica Rady z 15. októbra 1968, vymedzujúca podrobné ustanovenia o prechodných opatreniach, pokiaľ ide o činnosti samostatne zárobkovo činných osôb v oblasti osobných služieb (ISIC, bývalá hlavná skupina 85):

1. reštaurácie, kaviarne a pohostinské zariadenia (ISIC, skupina 852);
2. hotely, penzióny, tábory a ostatné ubytovacie zariadenia (ISIC, skupina 853)

8. 77/92/EHS ⁽⁵⁾

Smernica Rady z 13. decembra 1976 o opatreniach, ktorými sa má uľahčiť účinné uplatňovanie slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosť poisťovacích agentov a sprostredkovateľov (bývalá skupina ISIC 630), najmä o dočasných opatreniach týkajúcich sa týchto činností

9. 82/470/EHS ⁽⁶⁾

Smernica Rady z 29. júna 1968 o opatreniach na uľahčenie uplatňovania slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby v súvislosti s činnosťami samostatne zárobkovo činných osôb pôsobiach v určitých službách súvisiacich s dopravou a cestovnými kanceláriami (ISIC, skupina 718) a v oblasti skladovania a prevádzky skladov (skupina ISIC 720)

10. 82/489/EHS ⁽⁷⁾

Smernica Rady z 19. júla 1982, vymedzujúca opatrenia na uľahčenie účinného uplatňovania práva usadiť sa a voľného poskytovania služieb holičmi a kaderníkmi

11. 75/368/EHS ⁽⁸⁾

Smernica Rady zo 16. júna 1975 o opatreniach na uľahčenie účinného uplatňovania práva usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o rôzne činnosti (bývalé oddelenie ISIC 01 až 85), a najmä prechodných opatrení, pokiaľ ide o tieto činnosti

12. 75/369/EHS ⁽⁹⁾

Smernica Rady zo 16. júna 1975 o opatreniach na uľahčenie účinného uplatňovania práva usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosti vykonávané ambulantným spôsobom, a najmä prechodných opatrení pre tieto činnosti

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 307, 18.11.1974, s. 5.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 307, 18.11.1974, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 260, 22.10.1968, s. 16.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 260, 22.10.1968, s. 19.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 26, 31.1.1977, s. 14.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 213, 21.7.1982, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 218, 27.7.1982, s. 24.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 167, 30.6.1975, s. 22.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 167, 30.6.1975, s. 29.

Poznámka

Niektoré zo smerníc uvedených v tomto zozname boli doplnené aktmi o pristúpení Dánska, Írska a Spojeného kráľovstva (Ú. v. ES L 73, 27.3.1972), Grécka (Ú. v. ES L 291, 19.11.1979) a Španielska a Portugalska (Ú. v. ES L 302, 15.11.1985).

PRÍLOHA B

Zoznam smerníc uvedených v článku 2, tretí pododsek

Sú to smernice zoradené od č. 1 až 7 prílohy A, s výnimkou smernice 74/556/EHS, ktorá je pod číslom 6.

PRÍLOHA C

**ZOZNAM ŠTUDIJNÝCH ODBOROV S OSOBITNOU ŠTRUKTÚROU, AKO SA UVÁDZA V BODE ii)
DRUHEJ ZARÁŽKY PRVÉHO PODODSEKU ČLÁNKU 1 písm. a)****1. Zdravotnícke odbory a odbory starostlivosti o dieťa***V Nemecku*

odborná príprava na:

- pediatrickú sestru („Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger“),
- fyzioterapeuta („Krankengymnast(in)“),
- terapeuta chorôb z povolania („Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)“),
- logopéda („Logopäde/Logopädin“),
- ortopéda („Orthoptist(in)“),
- štátom uznaného pracovníka pre starostlivosť o deti („Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)“),
- štátom uznaného učiteľa nápravnej výchovy („Staatlich anerkannte(r) Heilpädagog(e)-in“).

V Taliansku

odborná príprava na:

- zubného technika („odontotecnico“),
- optika („ottico“),
- pedikéra („podologo“).

V Luxembursku

odborná príprava na:

- zdravotného technika röntgenológa [assistant(e) technique médical(e) en radiologie],
- laboratórneho zdravotného technika [assistant(e) technique médical(e) de laboratoire],
- psychiatrickú sestru (infirmier/ière psychiatrique),
- zdravotného technika na chirurgii [assistant(e) technique médical(e) en chirurgie],
- detskú sestru (infirmier/ière puériculteur/trice),
- sestru na anestéziológii (infirmier/ière anesthésiste),
- kvalifikovaného maséra/ku [masseur/euse diplômé(e)],
- pracovníka pre starostlivosť o deti (éducateur/trice),

ktorý predstavujú štúdium a odbornú prípravu s celkovou dĺžkou aspoň trinásť rokov z toho:

- najmenej tri roky odborného vzdelávania na odbornej škole, ukončeného skúškou, v niektorých prípadoch doplneného jedno- alebo dvojročným špecializovaným štúdiom končiacim skúškou,
- alebo najmenej dvaapoločným štúdiom na odbornej škole, ukončeným skúškou a doplneným najmenej šesť-mesačnou praxou alebo minimálne šesťmesačnou stážou v schválenom zariadení,
- alebo najmenej dva a pol roka na odbornej škole ukončenej skúškou doplnenou najmenej jednoročnou praxou alebo jednoročnou stážou v schválenom zariadení.

2. Remeselný sektor („Mester/Meister/Maitre“), ktorý predstavuje odborné vzdelávanie a odbornú prípravu obsahujúcu zručnosti nezahrnuté v smerniciach uvedených v prílohe A*V Dánsku*

odborná príprava na:

- optika („optometrist“),

toto štúdium má celkovú dĺžku 14 rokov vrátane päťročného odborného vzdelávania rozdeleného na dva a pol roka teoretickej odbornej prípravy, poskytovanej inštitúciou odborného vzdelávania, a dva a pol roka praktickej odbornej prípravy na pracovisku, ukončené uznávanou skúškou v učebnom odbore a oprávňujúcou používať titul „Mester“,

— ortopedického technika („Ortopaedimekaniker“),

toto štúdium má celkovú dĺžku 12,5 roka vrátane 3,5-ročného odborného vzdelávania, rozdeleného na 6 mesiacov teoretickej odbornej prípravy, poskytnutej inštitúciou odborného vzdelávania, a 3 roky praktickej odbornej prípravy na pracovisku, ukončené uznávanou skúškou v učebnom odbore, oprávňujúcou používať titul „Mester“,

— výrobcu ortopedickej obuvi („ortopaediskomager“),

toto štúdium má celkovú dĺžku 13,5 roka vrátane 4,5-ročného odborného vzdelávania, rozdeleného na 2 roky teoretickej odbornej prípravy, poskytnutej inštitúciou odborného vzdelávania, a 2,5-ročnej praktickej odbornej prípravy na pracovisku, ukončené uznávanou skúškou v učebnom odbore, oprávňujúcou používať titul „Mester“.

V Nemecku

odborná príprava na:

- optika („Augenoptiker“),
- zubného technika („Zahntechniker“),
- výrobcu ortopedických pomôcok („Bandagist“),
- výrobcu pomôcok pre nepočujúcich a slabo počujúcich („Hörgeräte-Akustiker“),
- ortopedického technika („Orthopädiemechaniker“),
- výrobcu ortopedickej obuvi („Orthopädienschuhmacher“).

V Luxembursku

odborná príprava na:

- optika („opticien“),
- zubného technika („mécancien dentaire“),
- výrobcu pomôcok pre nepočujúcich a slabo počujúcich („audioprothésiste“),
- ortopedického technika/výrobcu chirurgických bandáží („mécancien orthopédiste/bandagiste“),
- výrobcu ortopedickej obuvi („orthopédiste-cordonnier“),

tieto študijné odbory majú celkové trvanie 14 rokov vrátane minimálne 5-ročnej odbornej prípravy, nasledujúcej v rámci štruktúrovanej odbornej prípravy, čiastočne zabezpečovanej na pracovisku a čiastočne poskytovanej inštitúciou odborného vzdelávania, ukončenej skúškou, ktorej vykonanie sa vyžaduje na umožnenie vykonávania odborných činností nezávisle alebo ako zamestnanec s porovnateľnou úrovňou zodpovednosti.

3. Námorný sektor

a) Námorná doprava

V Dánsku

odborná príprava na:

- kapitána lode („skibsfører“),
- prvého dôstojníka („overstyrmand“),
- kormidelného poddôstojníka („enestyrmand, vagthavende styrmand“),
- palubného dôstojníka („vagthavende styrmand“),
- strojníka („maskinchef“),
- prvého lodného inžiniera („1. maskinmester“),
- prvého inžiniera/sluzbukonajúceho inžiniera („1. maskinmester/vagthavende maskinmester“).

V Nemecku

odborná príprava na:

- kapitána veľkého pobrežného plavidla („Kapitän AM“),
- kapitána pobrežného plavidla („Kapitän AK“),
- palubného dôstojníka veľkého pobrežného plavidla („Nautischer Schiffsoffizier AMW“),
- palubného dôstojníka pobrežného plavidla („Nautischer Schiffsoffizier AKW“),
- hlavného inžiniera, stupeň C („Schiffsbetriebstechniker CT — Leiter von Maschinenanlagen“),
- lodného mechanika, stupeň C („Schiffsmaschinist CMA — Leiter von Maschinenanlagen“),
- lodného inžiniera, stupeň C („Schiffsbetriebstechniker CTW“),
- lodného mechanika, stupeň C — samostatného strojného dôstojníka („Schiffsmaschinist CMAW — Technischer Alleinoffizier“).

V Taliansku

odborná príprava na:

- palubného dôstojníka („ufficiale di coperta“),
- strojného dôstojníka („ufficiale di macchina“).

V Holandsku

odborná príprava na:

- prvého lodníka (pobrežného plavidla) (s doplňujúcim výcvikom) [„stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)“],
- pobrežného inžiniera (s diplomom) („diploma motordrijver“),

ktoré predstavujú odbornú prípravu:

- v Dánsku 9 rokov základnej školy a následný kurz základnej odbornej prípravy a/alebo služby na mori v dĺžke medzi 17 a 36 mesiacmi, doplneného:
 - u palubného dôstojníka 1-ročným špecializovaným odborným vzdelávaním,
 - pre ostatných 3-ročným špecializovaným odborným vzdelávaním,
- v Nemecku s celkovou dĺžkou medzi 14 a 18 rokmi vrátane 3-ročného kurzu základného odborného vzdelávania a 1 roku služby na mori, po ktorom nasleduje 1 alebo 2 roky špecializovaného odborného vzdelávania doplneného, kde je to vhodné, 2 rokmi praxe v navigácii,
- v Taliansku s celkovou dĺžkou 13 rokov, z ktorých aspoň 5 rokov predstavuje odbornú prípravu ukončenú skúškou doplnenou, kde je to vhodné, stážou,
- v Holandsku zahŕňa štúdium 14 rokov, z ktorých aspoň 2 roky predstavujú špecializované odborné vzdelávanie doplnené 12-mesačnou stážou

a ktoré sú uznávané Medzinárodnou konvenciou STCW (Medzinárodný dohovor o štandardoch odbornej prípravy, osvedčovaní a dohľade nad námorníkmi, 1978).

b) Morský rybolov*V Nemecku*

odborná príprava na:

- kapitána hĺbkového rybolovu („Kapitän BG/Fischerei“),
- kapitána pobrežného rybolovu („Kapitän BK/Fischerei“),
- palubného dôstojníka hĺbkového plavidla („Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei“),
- palubného dôstojníka pobrežného plavidla („Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei“).

V Holandsku

odborná príprava na:

- prvého lodníka/inžiniera V („stuurman werktuigkundige V“),

- inžiniera IV (rybárskeho plavidla) („werktuigkundige IV visvaart“),
- prvého lodníka IV (rybárskeho plavidla) („stuurman IV visvaart“),
- prvého lodníka/inžiniera VI („stuurman werktuigkundige VI“),

ktoré predstavujú odbornú prípravu:

- v Nemecku s celkovou dĺžkou medzi 14 a 18 rokmi vrátane 3-ročného základného odborného vzdelávania a 1 roku služby na mori, po ktorom nasleduje 1 alebo 2 roky špecializovaného odborného vzdelávania doplneného, kde je to vhodné, 2-ročnou praxou v navigácii,
- v Holandsku predstavuje štúdium s rôznou dĺžkou medzi 13 a 15 rokmi, z ktorých aspoň 2 roky sú na špecializovanej odbornej škole doplnené 12-mesačnou praxou,

ktorá je uznávaná podľa dohovoru Torremolinos (1977, Medzinárodný dohovor o bezpečnosti rybárskych plavidiel).

4. Technický sektor

V Taliansku

odborná príprava na:

- stavebného topografa („geometra“),
- zememerača („perito agrario“),
- účtovníka („ragioniero“) a účtovného odborníka („perito commerciale“),
- pracovných konzultantov („consulente del lavoro“),

ktoré predstavujú stredoškolské technické štúdium druhého stupňa s celkovou dĺžkou aspoň 13 rokov, pozostávajúcich z 8 rokov povinnej školskej dochádzky a následne z 5-ročného stredoškolského štúdia vrátane 3-ročného odborného štúdia ukončeného technickou záverečnou (maturitnou) skúškou, doplneného:

- u stavebných dozorcov
buď stážou v dĺžke aspoň 2 rokov v odbornej kancelárii,
alebo 5-ročnou praxou a
- u zememeračov, účtovníkov, účtovných odborníkov a pracovných konzultantov ukončením praktickej odbornej prípravy v dĺžke aspoň 2 rokov,

po ktorých nasleduje štátna skúška.

V Holandsku

odborná príprava na:

- súdneho zriadenca („gerechtsdeurwaarder“),

ktorá predstavuje štúdium a odbornú prípravu v celkovej dĺžke 19 rokov, pozostávajúce z 8-ročnej povinnej školskej dochádzky a 8-ročného stredoškolského vzdelávania vrátane 4-ročného technického vzdelávania ukončeného štátnou skúškou, doplneného 3-ročným teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním.

5. Vo Veľkej Británii študijné odbory akreditované ako štátne odborné kvalifikácie alebo škótske odborné kvalifikácie

odborná príprava na:

- zdravotného vedeckého laboranta,
- bankského elektrikára,
- bankského mechanika,
- štátom uznaného sociálneho pracovníka — duševné zdravie,
- sociálneho kurátora,

- zubného terapeuta,
- zubného hygienika,
- optika,
- bankského zástupcu,
- úradníka zaoberajúceho sa platobnou neschopnosťou,
- autorizovaného dopravcu,
- protetika,
- prvého lodníka — nákladné/osobné lode — neobmedzene,
- druhého lodníka — nákladné/osobné lode — neobmedzene,
- tretieho lodníka — nákladné/osobné lode — neobmedzene,
- palubného dôstojníka — nákladné/osobné lode — neobmedzene,
- dôstojníka inžiniera — nákladné/osobné lode — neobmedzene,
- agenta pre obchodné známky,

vedúce ku kvalifikáciám akreditovaným štátnymi odbornými kvalifikáciami (NVQ), uznávaným alebo odsúhlaseným za ekvivalent Národnou radou pre odborné kvalifikácie alebo v Škótsku akreditovaným škótskymi odbornými kvalifikáciami na úrovniach 3 a 4 Národného rámca odborných kvalifikácií Veľkej Británie.

Tieto úrovne sú definované takto:

- **úroveň 3:** znalosť v širokom rozsahu rôznych pracovných činností vykonávaných v širokej škále súvislostí, z ktorých väčšina je zložitá a nie je rutinná. Je tu značná zodpovednosť a autonómia, pričom sa často vyžaduje kontrola alebo riadenie inými,
 - **úroveň 4:** znalosť v širokom rozsahu zložitých, technických alebo odborných pracovných činností vykonávaných v širokej škále súvislostí s vysokým stupňom osobnej zodpovednosti a samostatnosti. Často majú zodpovednosť za prácu iných a za rozdeľovanie zdrojov.
-

PRÍLOHA D

Zoznam študijných odborov s osobitnou štruktúrou, uvedených v tretej zarážke písmena b) prvého pododseku článku 3**Vo Veľkej Británii**

Regulované študijné odbory vedúce ku kvalifikáciám akreditovaným ako štátne odborné kvalifikácie (NVQ) Národnou radou pre odborné kvalifikácie alebo v Škótsku akreditované škótskymi odbornými kvalifikáciami na úrovniach 3 a 4 Štátnej štruktúry odborných kvalifikácií Veľkej Británie.

Tieto úrovne sú definované takto:

- **úroveň 3:** znalosť v širokom rozsahu rôznych pracovných činností vykonávaných v širokej škále súvislostí, z ktorých väčšina je zložitá a nie je rutinná. Je tu značná zodpovednosť a autonómia, pričom sa často vyžaduje kontrola alebo vedenie inými,
 - **úroveň 4:** znalosť v širokom rozsahu zložitých, technických alebo odborných pracovných činností vykonávaných v širokej škále súvislostí s vysokým stupňom osobnej zodpovednosti a samostatnosti. Často sa vyskytuje zodpovednosť za prácu iných a za rozdeľovanie zdrojov.
-